

Література:

1. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні : закон України від 21.03.1991 № 875-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 21. – С. 252.
2. Про затвердження Державної типової програми реабілітації інвалідів : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.12.2006 № 1686.
3. Корнійчук Н. М., Ляшевич А. М., Гришук С. М., Чайка, Ю. Ю. Вплив засобів фізичної реабілітації на фізичний розвиток дітей з функціональними порушеннями зору. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*. 2021. № 12, С. 91–97.
4. Міщук Г. Ю., Юрчик Г. М. Проблеми реалізації соціальної політики у забезпеченні зайнятості осіб з інвалідністю в Україні. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020, 1: С. 71–77.
5. Дідик Н. М., Троцьковець М. Р. Зміст соціальної реабілітації осіб з інвалідністю в закладах різного типу. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Серія: Соціально-педагогічна. 2019, 32. С. 86–98.
6. Рудницька Н. Л. Державна політика соціально-психологічної адаптації учасників бойових дій. – Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра спеціальності «Публічне управління та адміністрування». – Національний авіаційний університет. – Київ, 2022. – 103 с.

ВИКОРИСТАННЯ СТАТИСТИЧНИХ ДАНИХ ДЛЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЙ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

*Буката А.О., Гришук С.М. (керівник роботи)
Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради, м. Житомир*

Вступ. Спільно з розвитком сучасної науки та технологій, зміною способу життя населення, здоров'я стає важливішою проблемою, ніж будь-коли раніше [1]. Підтримка здорового способу життя і попередження захворювань стають актуальними завданнями для суспільства та охорони здоров'я [2]. Для визначення оптимальних стратегій досягнення цих цілей використовуються статистичні дані, за допомогою яких проводиться систематичний аналіз, вимірювання стану здоров'я нації, виявляються фактори ризику та тенденції, розробляються науково обгрунтовані підходи для підвищення якості життя та попередження захворювань, визначаються результати впровадження реформ та заходів у сфері охорони здоров'я [3–5].

Метою даної роботи є розгляд важливих аспектів використання статистики в розробці та впровадженні стратегій здорового способу життя.

Матеріали та методи: для досягнення мети роботи було використано бібліосемантичний та описовий методи.

Результати. Досліджено, що аналіз статистичних даних дозволяє визначити фактори ризику та проблеми зі здоров'ям, які є найбільш поширеними в певній популяції, що дозволяє особам, які приймають рішення, сфокусуватися на проблемах, які мають найбільший вплив на якість та тривалість життя населення. Це сприяє

розробникам стратегій здорового способу життя створювати програми, які ефективно впливають на ці фактори, та визначати індикатори ефективності їх впровадження.

Серед прикладів використання статистичних даних в контексті здорового способу життя доцільно навести наступні:

1. дослідження показали, що люди, які регулярно займаються фізичними вправами, мають нижчий ризик розвитку серцево-судинних захворювань, діабету 2 типу – розроблена стратегія достатньої рухової активності;

2. люди, які не палять, мають нижчий ризик розвитку раку легень, серцево-судинних захворювань та деяких інших захворювань – розроблена стратегія щодо профілактики та шкідливості паління.

Для розробки стратегій здорового способу життя доцільно використовувати наступні показники:

1. оцінка рівня фізичної активності та визначення зв'язку зі станом здоров'я;

2. дослідження рівня стресу, депресії та щасливого життя;

3. моніторинг поширеності куріння та вживання алкоголю;

4. дослідження якості сну та його впливу на здоров'я;

5. оцінка якості повітря, води та впливу зовнішнього середовища на здоров'я;

6. систематичний моніторинг стану здоров'я шляхом регулярних медичних обстежень.

Таким чином, аналіз вищенаведених та ряду інших статистичних показників дозволяє визначити групи ризику серед населення та зосередити увагу на їхніх потребах, сприяючи зменшенню нерівності в охороні здоров'я. Вимірювання показників здоров'я через певний період дозволяє визначити ефективність стратегій та програм здорового способу життя. Результати дослідження впливу навколишнього середовища на здоров'я сприяють розробці екологічної політики. Інформація про споживання лікарських препаратів та їхню ефективність можуть бути використані для оптимізації лікування пацієнтів. Статистика стосовно поширеності надмірної ваги та ожиріння може служити основою для розробки кампаній з просвітництва та контролю за харчуванням. Статистичні дані допомагають визначити залежність між здоров'ям і економічним становищем у суспільстві, що сприяє формуванню політики соціального захисту.

Що стосується сфери охорони здоров'я – наукове обґрунтування та підтримка рішень на основі об'єктивних статистичних даних є важливою складовою створення здорового суспільства, адже за їх допомогою проводиться оцінка поширеності захворювань, смертності в популяції, факторів, які сприяють виникненню хвороб у населення. Органи влади можуть використовувати статистику для визначення того, які регіони мають найбільшу потребу в розробці програм здорового способу життя та їх направленість, а в подальшому визначати ефективність впроваджених програм і оцінювати їхній вплив на здоров'я населення.

Висновки: Використання статистики для розробки стратегій здорового способу життя є надзвичайно важливим і ефективним підходом у сучасному суспільстві, адже за її допомогою можна не лише виявляти проблеми та виклики у галузі охорони здоров'я, але й розробляти інноваційні підходи та стратегії, які сприяють покращенню здоров'я нації. Аналіз статистичних даних розширює можливості індивідуального підходу до здоров'я, дозволяючи розробляти персоналізовані

стратегії та лікування. Це створює унікальні можливості для підтримки здорового способу життя на рівні кожної окремої особи. Загалом, використання статистики у розробці стратегій здорового способу життя є необхідним інструментом для створення здорового суспільства, підвищення якості життя та зменшення ризику захворювань.

Література:

1. Жданова О. В., Слабкий Г. О., Потокій Н. Й. Концептуальні підходи до забезпечення здорового способу життя студентської молоді. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. 2020. № 2 (84). С. 4–9.

2. Методики формування здорового способу життя : конспект лекцій / укладачі: Н. В. Коляда, С. М. Король, С. А. Король. Суми : Сумський державний університет, 2021. 183 с.

3. Медико-демографічна ситуація як глобальна проблема громадського здоров'я України / Г. О. Слабкий[та ін.]. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України:наук-практ.журнал*. 2019. № 3. С. 62–72.

4. Гришук С.М. Визначення рівня обізнаності населення з основними положеннями «медичної реформи». *Україна. Здоров'я нації*. 2018. № 3 (50). С. 22–26.

5. Ярош Т.В., Ярош Я.О. Основи статистичного аналізу результатів клінічних досліджень. *Therapia (Український медичний вісник)*. 2015. № 1. С. 36–42.

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ДЕЯКИХ ТЕРАТОГЕННИХ ЧИННИКІВ НА ВИНИКНЕННЯ ВРОДЖЕНИХ ВАД РОЗВИТКУ У ЛЮДИНИ

Нечасва Є.О., Вірчик М.В., Кудрявцева Т.О.

ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет», м. Харків

Вступ. Вроджені вади розвитку (ВВР) виникають внаслідок тератогенезу, за умови несприятливого впливу умов зовнішнього середовища або внаслідок спадкових захворювань. Сучасна медична наука та практика розглядає ВВР як багатофакторні захворювання, що можуть виникати внаслідок порушень здоров'я батьків. Тератогенні чинники діють упродовж певних критичних періодів онтогенезу, особливо під час ембріогенезу, коли вірогідність формування відхилень розвитку в найбільш висока. Важливо також враховувати термінаційні періоди дії тератогену, протягом яких несприятливий чинник може індукувати аномалії розвитку, а саме терміни завершення формування органу, які різні для різних органів та тканин.

Офіційні статистичні дані МОЗ України, які свідчать про щорічне зростання кількості народжених дітей із вродженою патологією, про збільшення випадків інвалідизації, яка пов'язана з вродженими аномаліями розвитку, дають підстави розглядати цю проблему не тільки як медичну, а й соціальну.

Мета дослідження: вивчення впливу деяких тератогенних чинників на розвиток деяких вроджених вад розвитку у людини. Для реалізації поставленої мети вирішувались *завдання:* аналіз вітчизняних і зарубіжних наукових публікацій і інформаційних джерел із визначеної проблеми; встановлення провідних тератогенних чинників, які обумовлюють виникнення деяких вроджених вад розвитку у людини; дослідження варіабельності прояву вроджених вад розвитку у людини.